

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Декан ІІ медичного факультету
Полковніков Ю.Ф.

«01» червня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна практика (сімейна медицина)

назва навчальної дисципліни

Підготовки	магістр педіатрії
Галузі знань	22 охорона здоров'я
Спеціальності	228 Педіатрія
Кваліфікації професійної	лікар педіатр

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Ради Студентського Самоврядування факультету Протокол №_01/06____ від «_01_»____06_____2021р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні спільної Вченої ради медичних факультетів Протокол №__9____ від «_01_»____06_____2021р.
---	---

Запоріжжя – 2021

1. Загальна інформація про викладача

Михайловська Н.С. – д.мед.н., професор, завідувач кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, mykhailovska.n.s@zsmu.edu.ua

Кулинич Таміла Олегівна – к.мед.н., доцент кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, kulynych.t.o@zsmu.edu.ua

Стецюк Ірина Олегівна – доктор філософії, асистент кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, stetsiuk.i.o@zsmu.edu.ua

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Загальна практика – сімейна медицина»

Кількість кредитів з дисципліни: 135 годин / 4,5 кредити ECTS (лекцій – 0, практичних занять – 30, СРС – 105).

3. Семестр: 11-12

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: анатомія, фізіологія, біохімія, патанатомія, патофізіологія, внутрішня медицина, інфекційні хвороби та епідеміологія, педіатрія, ендокринологія, неврологія, хірургія, онкологія, офтальмологія, оториноларингологія, дерматологія, клінічна фармакологія і імунологія, реаніматологія, соціальна медицина та охорона здоров'я, гігієна та екологія, біостатистика, інформатика, етика та деонтологія.

Постреквізити: інтернатура за фахом «Загальна практика – сімейна медицина».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Сімейний лікар має бути кваліфікованим лікарем, який глибоко володіє теоретичними знаннями та практичними навичками діагностики та лікування найбільш поширених захворювань, вмінням надавати хворим першу медичну допомогу, забезпечувати профілактику та реабілітацію. Особлива увага у викладені дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина» приділяється питанням визначення здоров'я всієї родини, скринінгу, ранньої діагностики, лікування та профілактики хворих на амбулаторному етапі, освіти пацієнтів, промоції здорового способу життя, якості життя пацієнтів з хронічною патологією на амбулаторному етапі, що сприяє підвищенню якості підготовки лікаря для амбулаторного підрозділу охорони здоров'я.

Компетенції, яких набуває студент при вивченні дисципліни:

Інтегральна:

- Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність до міжособистісної взаємодії.
- Здатність спілкуватись іноземною мовою.
- Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні):

- Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
- Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.
- Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
- Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.
- Здатність до діагностування невідкладних станів.
- Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
- Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
- Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

- Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
 - Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультиування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.
 - Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
 - Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
 - Здатність до проведення експертизи працездатності.
 - Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
 - Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
 - Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.
 - Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.
 - Здатність до проведення епідеміологічних та медикостатистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.
 - Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
 - Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
 - Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.
 - Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
 - Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів
- Додатково для освітньо-наукових програм:*
- Здатність здійснювати наукову та/або науково-педагогічну діяльність у сфері охорони здоров'я

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни: досягнення основних кінцевих цілей підготовки фахівців відповідно до «Стандарту» другого (магістерського) рівня вищої освіти України галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» (набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру, у сфері медицини, здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії) та передбачає формування комплексу знань, вмінь та навичок, що застосовуються у практичній діяльності лікаря загальної практики – сімейної медицини

5.3 Завдання вивчення дисципліни:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми та Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 222 «Медицина» студенти повинні:

Знати:

- структуру первинної медико-соціальної допомоги за принципом сімейної медицини;
- основи інформаційного забезпечення амбулаторій сімейного лікаря;
- основну облікову документацію в закладах сімейної медицини;
- показання та протипоказання для санаторно-курортного лікування;
- особливості впровадження здорового способу життя серед членів родини;
- принципи послідовності ведення хворих в системі амбулаторія сімейного лікаря – стаціонар – амбулаторія сімейного лікаря, чіткі показання та протипоказання до госпіталізації;
- принципи організації медичної допомоги на дому і в денних стаціонарах;
- загальні питання медико-соціальної експертизи;
- особливості міжсекторальної співпраці сімейних лікарів в умовах позалікарняної допомоги;
- принципи консультування в контексті невиліковного захворювання, близької смерті;
- загальні принципи організації паліативної та хоспісної допомоги в світі та Україні, актуальність і перспективи розвитку; місце та роль сімейного лікаря;
- принципи та методи медичної реабілітації невиліковно хворих; психологічні та духовні аспекти підтримки невиліковно хворого та його близьких.
- препарати, що використовуються в паліативній допомозі; принципи лікування хронічного болю.

Вміти:

- Здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань;
- Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності;
- Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання;
- Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік пацієнта;
- Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я;
- Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної

діагностики захворювань;

- Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу;
- Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями, враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами;
- Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами;
- Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі;
- Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів;
- Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення;
- Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань;
- Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію;
- Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я;
- Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення;
- Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики;
- Застосовувати правові, економічні аспекти діяльності сімейного лікаря;
- Орієнтуватися в основних напрямках діяльності сімейного лікаря;
- Володіти етапами проведення диспансеризації, реабілітації;
- Проводити оцінку стану здоров'я членів родини та його моніторинг;
- Виявляти фактори ризику виникнення захворювання та складати програми проведення поетапних профілактичних заходів для поліпшення стану здоров'я сім'ї;
- Виявляти ранні симптоми, синдроми захворювань, проводити ранню діагностику,

диференціальну діагностику, обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз та визначати тактику ведення хворого в амбулаторних умовах при найбільш поширених захворюваннях внутрішніх органів та їх ускладненнях;

- Консультувати в контексті ВІЛ-інфекції, знати принципи організації медичної допомоги ВІЛ-інфікованим, проводити первинну профілактику ВІЛ-інфекції;
- Надавати медичну допомогу при невідкладних станах на догоспітальному етапі.

5.4 Зміст навчальної дисципліни: модуль 1, змістових модулів 3, 7 тем.

Місце сімейної медицини в загальній структурі охорони здоров'я та принципи сімейного обслуговування населення. Організація роботи сімейного лікаря. Основи інформаційного забезпечення ЦПМСД, амбулаторій сімейного лікаря. Електронні системи обліку пацієнтів. Телемедицина в практиці сімейного лікаря.

Принципи і види медичного страхування, діяльність сімейного лікаря в умовах страхової медицини. Концепція та основні відмінності паліативної медичної допомоги. Основні принципи та методи паліативної допомоги. Порядок надання хоспісної допомоги в амбулаторних умовах. Ведення пацієнтів на термінальних стадіях захворювань в практиці сімейного лікаря, взаємодія зі спеціалістами.

Медико-соціальні аспекти здоров'я населення. Впровадження імунопрофілактики. Профілактична медицина як основа діяльності сімейного лікаря. Скринінгові програми обстеження. Стратифікація ризику, контроль факторів ризику основних неінфекційних захворювань. Принципи надання реабілітаційної допомоги за К. Гутенбруннером

Управління хронічними неінфекційними захворюваннями. Алгоритм діяльності сімейного лікаря при основній серцево-судинній патології. Методика виконання і оцінювання ЕКГ.

Алгоритм діяльності сімейного лікаря при основних захворюваннях дихальної та сечовидільної системи. Методика виконання пікфлуометрії..

Алгоритм діяльності сімейного лікаря при основних ендокринологічних та шлунково-кишкових захворюваннях..

Організація та надання невідкладної медичної допомоги в практиці сімейного лікаря. Надання невідкладної допомоги сімейним лікарем у випадку раптової смерті, судомах та втраті свідомості на догоспітальному етапі.

5.5 План вивчення навчальної дисципліни

№ пп	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин	Завдання для самостійної роботи
---------	------------	--	------------------------------------

1	Тема 1. Місце сімейної медицини в загальній структурі охорони здоров'я та принципи сімейного обслуговування населення. Організація роботи сімейного лікаря. Основи інформаційного забезпечення ЦПМСД, амбулаторій сімейного лікаря. Електронні системи обліку пацієнтів. Телемедицина в практиці сімейного лікаря.	ПЗ - 4 год., СРС - 13 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Ведення хворих з найпоширенішою патологією внутрішніх органів в амбулаторних умовах». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
2	Тема 2. Принципи і види медичного страхування, діяльність сімейного лікаря в умовах страхової медицини. Концепція та основні відмінності паліативної медичної допомоги. Основні принципи та методи паліативної допомоги. Порядок надання хоспісної допомоги в амбулаторних умовах. Ведення пацієнтів на термінальних стадіях захворювань в практиці сімейного лікаря, взаємодія зі спеціалістами.	ПЗ - 4 год., СРС –13 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Ведення хворих з найпоширенішою патологією внутрішніх органів в амбулаторних умовах». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
3	Тема 3. Медико-соціальні аспекти здоров'я населення. Впровадження імунопрофілактики. Профілактична медицина як основа діяльності сімейного лікаря. Скринінгові програми обстеження. Стратифікація ризику, контроль факторів ризику основних неінфекційних захворювань. Принципи надання реабілітаційної допомоги за К. Гутенбруннером	ПЗ - 4год., СРС – 13 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Ведення хворих з найпоширенішою патологією внутрішніх органів в амбулаторних умовах». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
4	Тема 4. Управління хронічними неінфекційними захворюваннями. Алгоритм діяльності сімейного лікаря при основній серцево-судинній патології. Методика виконання і оцінювання ЕКГ.	ПЗ - 4 год., СРС – 13 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Ведення хворих з найпоширенішою патологією внутрішніх органів в амбулаторних умовах». Опрацювання практичних навичок.

			Заповнення практикуму.
5	Тема 5. Алгоритм діяльності сімейного лікаря при основних захворюваннях дихальної та сечовидільної системи. Методика виконання пікфлуометрії.	ПЗ - 4 год., СРС – 13 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Ведення хворих з найпоширенішою патологією внутрішніх органів в амбулаторних умовах». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
6	Тема 6. Алгоритм діяльності сімейного лікаря при основних ендокринологічних та шлунково-кишкових захворюваннях	ПЗ - 4 год., СРС – 13 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Ведення хворих з найпоширенішою патологією внутрішніх органів в амбулаторних умовах». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
7	Тема 7. Організація та надання невідкладної медичної допомоги в практиці сімейного лікаря. Надання невідкладної допомоги сімейним лікарем у випадку раптової смерті, судомах та втраті свідомості на догоспітальному етапі.	ПЗ - 4 год., СРС – 13 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Ведення хворих з найпоширенішою патологією внутрішніх органів в амбулаторних умовах». Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
8	Тема 8. Залік	ПЗ - 2 год., СРС – 14 год.	

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Тема	К-ть годин
1	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Ведення хворих із найпоширенішими захворюваннями внутрішніх органів в амбулаторних умовах»	60
2	Опрацювання практичних навичок	20
3	Заповнення практикуму	15
4	Підготовка до заліку	10
Всього		105

Консультативна допомога: щоденно за необхідністю (1-2 год.)

Контрольні заходи: самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із

аудиторною роботою, оцінюється під час проходження студентом on-line курсу «Ведення хворих із найпоширенішими захворюваннями внутрішніх органів в амбулаторних умовах». Оцінка «Зараховано» за курс виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття з курсу та відсоток правильних відповідей за результатами контролю кожної теми складає не менше 60%. Курс вважається не зарахованим, якщо пропущено хоча б одну тему, або відсоток правильних відповідей хоча б за однією темою менше 60%. Студенти, які успішно виконали програму, за результатами курсу отримують сертифікат з навчальної дисципліни. Наявність сертифікату є обов'язковою для допуску до диференційованого заліку. Практикум заповнюється студентом кожного заняття та підписується викладачем після завершення практичного заняття.

7. Список основної та додаткової літератури

7.1 Основна література

1. Михайловська Н.С. Загальна практика – сімейна медицина: підручник для студентів VI курсу з навчальної дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина» спеціальності «Лікувальна справа», «Педіатрія» напряму «Медицина» / Н.С. Михайловська, О.В. Шершньова, Г.В. Грицай [та співавт.]. – Рекомендовано Вченою Радою ЗДМУ (протокол № 3 від 16.10..2020 р.). – 714 с.

2. Михайловська Н.С. Профілактика, реабілітація та санаторно-курортний відбір в практиці сімейного лікаря: навчальний посібник для студентів VI курсу з навчальної дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина» спеціальності «Лікувальна справа», «Педіатрія» напряму «Медицина» / Н.С. Михайловська, О.В. Шершньова, Т.О. Кулинич, І.О. Стецюк. – Затверджено ЦМР ЗДМУ (протокол №5 від 27.05.2021 р.) – 222с.

3. Михайловська Н.С. Загальні принципи лікування больового синдрому в практиці сімейного лікаря: навчальний посібник для студентів VI курсу з навчальної дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина» спеціальності «Лікувальна справа», «Педіатрія» напряму «Медицина» / Н.С. Михайловська, Г.В. Грицай, М.О. Коновалова. – Затверджено ЦМР ЗДМУ (протокол №5 від 27.05.2021 р.). – 105 с.

4. Михайловська Н.С. Алгоритм діяльності сімейного лікаря при основних хронічних захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник для студентів VI курсу з навчальної дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина» спеціальності «Лікувальна справа», «Педіатрія» напряму «Медицина» / Н.С. Михайловська, О.О. Лісова. - Рекомендовано Вченою Радою ЗДМУ (протокол № 8 від 20.03.2018 р.). – 126 с.

5. Михайловська Н.С. Реабілітація пацієнтів із захворюваннями нирок в практиці сімейного лікаря: навчальний посібник для студентів VI курсу з навчальної дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина» спеціальності «Лікувальна справа», «Педіатрія» напряму «Медицина» / Н.С. Михайловська, Т.О. Кулинич, О.О. Лісова та ін. – Затверджено ЦМР ЗДМУ (протокол №5 від 27.05.2021 р.). – 151 с.

6. Михайловська Н.С. Алгоритм діяльності сімейного лікаря при основних захворюваннях сечовидільної системи: навчально-методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи студентів VI курсу з дисципліни «Загальна практика - сімейна медицина». / Н.С. Михайловська, О.О. Лісова, Л.Є. Міняйленко. – Рекомендовано Вченою Радою ЗДМУ (протокол № 10 від 29.05.2018 р.). – 148 с.

7. Михайловська Н.С. Алгоритм діяльності сімейного лікаря при основних захворюваннях серцево-судинної системи. Ведення хворих з синдромом анемії в

амбулаторних умовах: навчально-методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи студентів VI курсу з дисципліни «Загальна практика - сімейна медицина» / Н.С. Михайловська, Т.В. Олійник, Л.Є. Міняйленко, І.О. Стецюк. – Рекомендовано Вченою Радою ЗДМУ (протокол № 10 від 29.05.2018 р.). – 148 с.

8. Михайловська Н.С. Експертиза стійкої та тимчасової непрацездатності при основних хронічних неінфекційних захворюваннях в практиці сімейного лікаря: навчально-методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи студентів VI курсу з дисципліни «Загальна практика - сімейна медицина» / Н.С. Михайловська, Т.О. Кулинич. – Рекомендовано ЦМР ЗДМУ (протокол № 3 від 22.02.2018 р.). – 181 с.

9. Михайловська Н.С. Роль сімейного лікаря у наданні медичної допомоги в амбулаторних умовах / Н.С. Михайловська, Т.В. Олійник: збірник тестових завдань та ситуаційних задач для підсумкового контролю знань студентів VI курсу медичного факультету за програмою навчальної дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина». – Рекомендовано ЦМР ЗДМУ (протокол № 3 від 22.02.2018 р.). – 272 с.

10. Михайловська Н.С. Загальні аспекти надання невідкладної допомоги в практиці сімейного лікаря / Н.С. Михайловська: навчально-методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи студентів VI курсу з дисципліни «Загальна практика - сімейна медицина». – Рекомендовано МОЗ України (протокол № 1 від 24.03.2017 р.). – 207с.

11. Михайловська Н.С. Медико-соціальна експертиза при захворюваннях внутрішніх органів: навчально-методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи студентів VI курсу з дисципліни «Загальна практика - сімейна медицина»/ Н.С. Михайловська, Т.О. Кулинич. – Рекомендовано ЦМР ЗДМУ (протокол № 3 від 02.02.2017 р.). – 166 с.

12. Михайловська Н.С. Профілактична медицина як основа діяльності сімейного лікаря: навчально-методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи студентів VI курсу з дисципліни «Загальна практика - сімейна медицина» / Н.С. Михайловська, Т.В. Олійник. – Рекомендовано Вченою радою ЗДМУ (протокол № 12 від 30.05.2017 р.). – 215с.

13. Михайловська Н.С. Організація роботи сімейного лікаря в умовах страхової медицини: навчальний посібник для студентів VI курсу з навчальної дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина» спеціальності «Лікувальна справа», «Педіатрія» напрямку «Медицина» / Н.С. Михайловська, Т.О. Кулинич. — Затверджено ЦМР ЗДМУ (протокол № 5 від 27.05.2021 р.). – 108 с.

14. Михайловська Н.С. Системні захворювання сполучної тканини в практиці сімейного лікаря: навчальний посібник для студентів VI курсу з навчальної дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина» спеціальності «Лікувальна справа», «Педіатрія» напрямку «Медицина». / Н.С. Михайловська, Т.О. Кулинич, О.О. Лісова та ін. – Затверджено ЦМР ЗДМУ (протокол №5 від 27.05.2021 р.). – 98 с.

15. Накази Міністерства охорони здоров'я України, стандарти і протоколи діагностики та лікування захворювань внутрішніх органів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/?CID=25&sort=dPublicate_raw&order=-1

7.2. Додаткова література

1. Практичний посібник з внутрішньої медицини або кишенькова книжка сімейного лікаря. Частина 1. Для студентів та лікарів / За ред. професора Н.В. Пасечко. – Видавництво «Підручники і посібники», 2020 . – 304 с.

2. Практичний посібник з внутрішньої медицини або кишенькова книжка сімейного лікаря. Частина 2. Для студентів та лікарів / За ред. професора Н.В. Пасечко. – Видавництво «Підручники і посібники», 2020 . – 432 с.

3. Наукові інновації – в практику первинної медичної допомоги: науково-методичний посіб. для лікарів загальної практики-сімейних лікарів. /за ред. Матюхи Л.Ф., Бабінець Л.С. - Київ, АНФ ГРУП, ТОВ, 2018. – 486 с.

4. Скринінг у первинній медичній допомозі. Клінічна настанова, заснована на доказах. /Матюха Л.Ф., Ліщишина О.М., Бабінець Л.С. та ін. – Бровари, АНФ ГРУП, ТОВ, 2018. – 496 с.

5. Family Medicine: in 3 books: textbook. Book 2. Symptoms and syndromes in clinical course of internal diseases / O.M. Hyrina, L.M. Pasiyeshvili, O.M. Barna, A.S. Svintsitskyi et al. ; edited by O.M. Hyrina, L.M. Pasiyeshvili. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 376 p.

6. Сімейна медицина: у 3 книгах. — Книга 3. Спеціальна частина. Поліпрофільність загальної лікарської практики: підручник (ВНЗ IV р. а.) / Л.С. Бабінець, П.А. Бездітко, С.А. Бондар та ін.; за ред. О.М. Гиріної, Л.М. Пасієшвілі— К. : ВСВ «Медицина», 2017. — 680 с.

7. Family Medicine : in 3 books : textbook. Book 1. General Issues of Family Medicine / O.M. Hyrina, L.M. Pasiyeshvili, O.M. Barna, A.S. Svintsitskyi et al. ; edited by O.M. Hyrina, L.M. Pasiyeshvili. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2016. — 560 p.

8. Сімейна медицина: у 3 кн. : підручник. Кн. 2. Симптоми і синдроми у клініці внутрішніх хвороб / Л.С. Бабінець, О.М. Барна, С.В. Білецький та ін. ; за ред. О.М. Гиріної, Л.М. Пасієшвілі. — К. : ВСВ «Медицина», 2016. — 456 с.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

8.1. Види контролю

- Поточний
- Залік

8.2. Форми контролю

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями.

Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки студентів: тестові завдання, розв'язування ситуаційних задач; вміння проводити огляд пацієнта та оцінювати дані фізикального обстеження, результатів інструментальних досліджень і параметрів, що характеризують функції організму людини, його систем та органів; вміння визначати непрацездатність; вміння спілкуватися з членами родини та складання програм профілактичного, при необхідності лікувального та реабілітаційного напрямку з урахуванням факторів ризику, віку і соціального стану сім'ї.

Для оцінювання **поточної навчальної діяльності** встановлюється єдина шкала, яка визначає фіксовані значення для максимально можливої та мінімально необхідної кількості балів (110 балів, якщо поточні оцінки – «відмінно» та 60 балів, якщо поточні – «задовільно»). До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу – не більше 10). Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять в модулі. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для запланованої теми.

Студенту, який з поважної причини мав пропуски навчальних занять, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально

деканом факультету.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні. **Максимальна кількість балів** при вивченні дисципліни **становить 200**, в тому числі за **поточну навчальну діяльність - 120 балів**.

9. Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.